

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Iași
Bld. Socola nr.110 – 700268 - Tel/fax: 0232/ 267696
cjraeiasi@yahoo.com   www.cjrae-iasi.ro
CUI 27683355

**ELEVI CU PĂRINȚI PLECAȚI
LA MUNCĂ ÎN STRĂINĂTATE. REMIGRANȚI**

- studiu comparativ –

2022-2025

Februarie 2026

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Iași
Bld. Socola nr.110 – 700268 - Tel/fax: 0232/ 267696
cjraeiasi@yahoo.com   www.cjrae-iasi.ro
CUI 27683355

Nr. 413/09.02.2026

**ELEVII CU PĂRINȚI PLECAȚI
LA MUNCĂ ÎN STRĂINĂTATE. REMIGRANȚI
- studiu comparativ –
2022-2025**

ECHIPA DE LUCRU:

Profesori-consilieri școlari

CSES – Servicii de consiliere școlară

ARGUMENT

Din perspectivă retrospectivă, Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului adoptată de către Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 20 Noiembrie 1989 a presupus trecerea drepturilor copilului dintr-un cadru general, cuprins în Declarația Universală a Drepturilor Omului, într-unul restrâns care a devenit un important instrument pentru guverne, organizații neguvernamentale și internaționale. Țara noastră, odată cu ratificarea Convenției Drepturilor Copilului prin Legea nr. 18/ 1990, s-a raliat acestei perspective devenind una dintre primele care a aderat la principiile și prevederile acesteia. În acest sens, convenția acordă o importanță deosebită familiei, acesteia revenindu-i responsabilitatea principală în ceea ce privește îngrijirea și protecția copilului, acordând principalul accent necesității protecției juridice și de orice altă natură a copilului înainte și după naștere, importanța respectului pentru valorile culturale ale comunității copilului, rolul vital al cooperării internaționale în realizarea drepturilor acestuia.

În fiecare an, mii de oameni își părăsesc țara de origine pentru a încerca să găsească un loc mai bun și mai securizat, migrația economică generând efecte asupra societății.

În România, tendința de schimbare a practicilor educative în familie, ca și a atitudinilor legate de independența copiilor, de opinia acestora și de participarea lor la viața de familie, încă se află în conflict cu mentalitatea tradițională, a familiei de tip patriarhal. Aici intervin, pe de o parte, modelele preluate din occident și modernizarea firească a vieții sociale românești, pe de altă parte, cerințele noilor generații. În ultimii ani, familia în care unul sau ambii părinți sunt plecați peste hotarele țării, a devenit o formă alternativă a familiei.

Munca în străinătate, pentru cei mai mulți dintre migranți, apare drept o variantă salvatoare; dintr-o analiză asupra migrației, din 2009, (Dumitru Sandu, *Lumile sociale ale migrației românești în străinătate*, Editura Polirom, 2010, p. 35) reținem faptul că migrația este considerată drept unul dintre procesele sociale care au influențat și influențează profund societatea românească actuală.

Numărul oficial al copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate, înregistrat de ANPDCA fluctuează periodic; studiile realizate de Salvați Copiii România estimează prin extrapolare că aproximativ 1 din 7 copii au avut cel puțin un părinte plecat în ultimul an; ca și distribuție regională regiunea în care ne aflăm, Regiunea Nord-Est, înregistrează cel mai mare număr de cazuri de copii aflați în această situație.

Aceste cifre au generat un interes deosebit pentru numeroase cercetări realizate pe diferite paliere de cercetare și autoritate ce au identificat riscuri critice în rândul acestor copii, cu impact psihologic și social.

Ca și evoluție a fenomenului în intervalul 2024-2025, se observă faptul că deși numărul total pare a fi într-o ușoară scădere oficială (o reducere de aproximativ 17% raportată în septembrie 2024), aproximativ 8.100 de copii au în continuare ambii părinți plecați la finele lunii martie 2025.

OBIECTIVE

Studiul realizat la nivelul județului Iași răspunde următoarelor obiective:

- elaborarea și analiza compartivă a bazelor de date cuprinzând elevii din a căror familie este plecat cel puțin un părinte în străinătate, a localităților, pe medii de proveniență și a țărilor de emigrație, pe ultimii 3 ani;
- elaborarea și analiza compartivă a bazelor de date cuprinzând elevii remigranți și a localităților, pe medii de proveniență și a țărilor de remigrație, pe ultimii 3 ani;
- identificarea dificultăților generate de integrarea la specificul educațional românesc, a numărului de elevi cu experiență anterioară și a celor fără experiență în învățământul românesc;
- elaborarea de recomandări către unitățile școlare în vederea atenuării sau prevenirii diferitelor tulburări la copiii ai căror părinți sunt plecați în străinătate.

METODOLOGIA

Instrumentul utilizat este reprezentat de macheta privind situația elevilor cu părinți plecați la muncă în străinătate (completată la nivelul fiecărei unități de învățământ).

Parametrii luați în calcul au fost:

- I. copii/ elevi ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate;
- II. copii/ elevi remigranți/ care s-au întors din străinătate.

Modalitatea de colectare a datelor în perioada 2020-2023 s-a realizat prin Macheta de colectare a datelor (format Excel) completată de fiecare unitate școlară din județul Iași, transmiterea machetei către ISJ Iași, prelucrarea/ interpretarea datelor de către CJRAE Iași; în perioada 2023-2025, Macheta de colectare a datelor (format google forms) a fost completată de către fiecare învățător/diriginte, transmiterea automată a formularului în drive ISJ Iași, prelucrarea/interpretarea datelor de către CJRAE Iași.

Menționăm că variabila mediul de rezidență este analizată în baza localizării unităților de învățământ și nu a elevilor înmatriculați.

ANALIZA ȘI INTERPRETAREA DATELOR

I.1. Copii/ elevi cu părinți plecați la muncă în străinătate

Tabel I.1 Distribuția numerică a elevilor cu părinți plecați la muncă în străinătate pe mediu de proveniență și nivel de învățământ, tip familie

Mediul (unității de învățământ)	Nivelul de învățământ	Nr elevi din familii monoparentale cu părintele plecat din țară			Nr elevi cu ambii părinți plecați din țară			Nr elevi cu un părinte plecat din țară			Total elevi		
		22-23	23-24	24-25	22-23	23-24	24-25	22-23	23-24	24-25	22-23	23-24	24-25
Rural	preșcolar	27	12		60	10		625	83		712	105	
	primar	153	205	207	173	161	150	1596	958	1106	1922	1324	1463
	gimnazial	236	220	229	205	118	171	1658	944	1074	2099	1282	1474
	liceal și profesional	46	26	19	45	17	37	309	61	124	400	104	180
TOTAL RURAL		462	463	455	483	306	358	4188	2046	2304	5133	2815	3117
Urban	preșcolar	7	3		6	2		140	18		153	23	
	primar	86	109	84	37	48	40	340	331	300	463	488	424
	gimnazial	153	177	124	66	64	26	491	411	391	710	652	541
	liceal și profesional	343	363	353	228	157	175	1291	994	1036	1862	1514	1564
TOTAL URBAN		589	652	561	337	271	241	2262	1754	1727	3188	2677	2529
TOTAL		1051	1115	1016	820	577	599	6450	3800	4031	8321	5492	5646

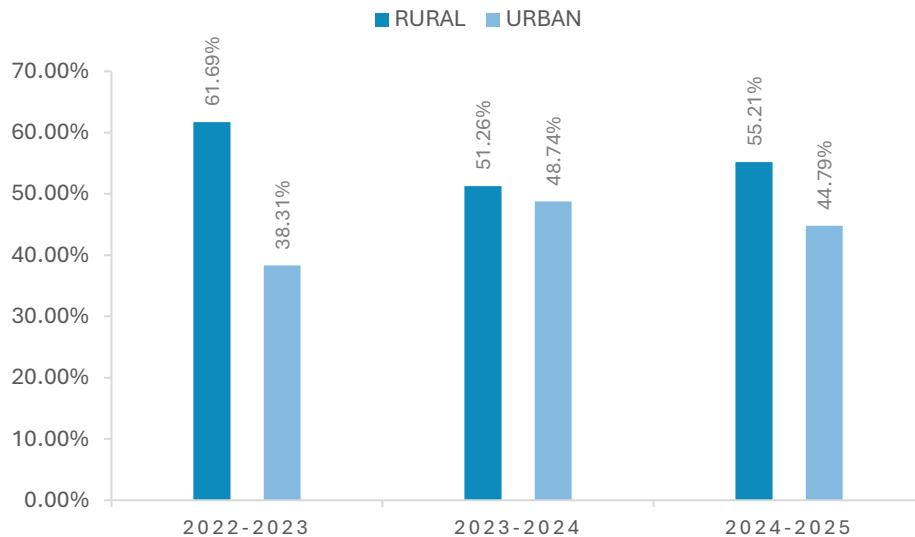
Din tabelul de mai sus, rezultă distribuția numărului de elevi cu părinți plecați la muncă în străinătate, pe mediu de proveniență și nivel de învățământ, tip de familie (monoparentală, nucleară-cu unul sau ambii părinți plecați), perspectivă comparativă pe ultimii trei ani școlari.

Se observă că cel mai mare număr de situații de risc îl întâlnim la nivelul ciclului gimnazial pentru fiecare an în parte și la nivelul celui primar.

Există o distanțare mare la nivelul mediului rural în ceea ce privește ciclul primar și gimnazial față de cel liceal și profesional, în timp ce numărul elevilor din mediul urban înregistrează o valoare apropiată pentru ciclul primar și gimnazial, iar ciclul liceal cunoaște o creștere semnificativă.

Se poate observa o tentă ascendentă pe mediul rural pentru primele trei cicluri de învățământ, de la preșcolar la gimnazial, cu o pantă descrescătoare puternic accentuată de la nivelul liceal, iar în ceea ce privește mediul urban se relevă o tendință ascendentă lină de la nivelul ciclului preșcolar către cel liceal.

Cele mai mici valori raportate sunt întâlnite la nivelul mediului rural pentru ciclul liceal și profesional și la nivelul mediului urban pentru învățământul preșcolar.

Fig. 1.1 Elevi cu părinți plecați la muncă în străinătate, pe medii de proveniență, comparativ pe ultimii trei ani școlari

Dacă urmărim comparația pe axa urban-rural, observăm că există o echivalență între al doilea și al treilea an școlar, cu dominanța mediului rural în fața celui urban în ceea ce privește numărul elevilor cu părinți plecați la muncă în străinătate; pentru anul școlar 2022-2023 diferențele înregistrate pe cele două medii sunt mai accentuate.

Dacă ne raportăm la situația elevilor cu părinți plecați în străinătate, dintr-o perspectivă comparativă pe ultimii trei ani școlari, observăm că mediul rural înregistrează constant valori mai ridicate decât mediul urban pe toată perioada analizată:

- 2022–2023: 61,69% (rural) vs. 38,31% (urban)
- 2023–2024: 51,26% vs. 48,74% – diferența se reduce semnificativ
- 2024–2025: 55,21% vs. 44,79%

Se observă o scădere accentuată în mediul rural în anul școlar 2023–2024, urmată de o ușoară revenire în 2024–2025. În mediul urban, tendința este inversă: o creștere vizibilă în 2023–2024, apoi o scădere moderată în ultimul an analizat.

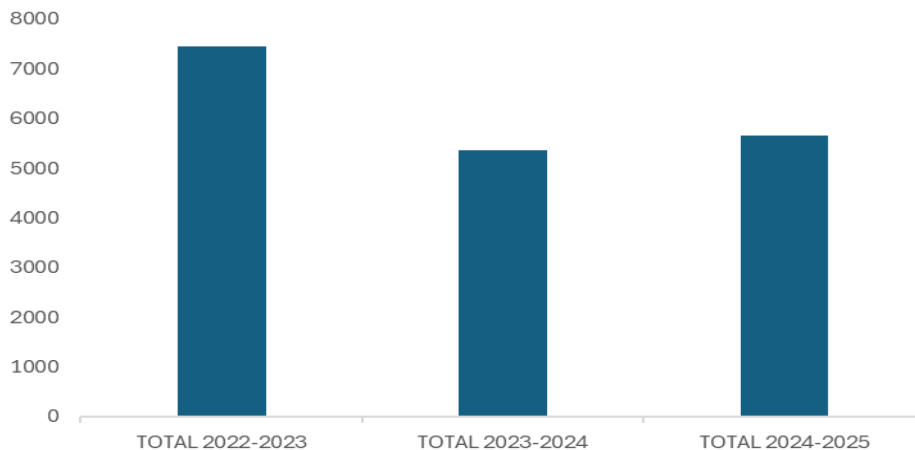

Fig. 1.2 Elevi cu părinți plecați la muncă în străinătate, total, comparativ pe ultimii trei ani școlari

Din datele numerice oferite de tabelul I.1 rezultă, pentru numărul total, o incidență crescută a *emigrării unui singur părinte* (reprezentând 77,51%) pentru anul școlar 2022-2023 și valori foarte apropiate de 69,19% pentru 2023-2024, respectiv de 71,40% pentru 2024-2025.

Variabila *ambii părinți* înregistrează un procent de 9,85% la nivelul județului pentru situațiile raportate în anul școlar 2022-2023 și 10,51% pentru 2023-2024, valori apropiate, iar pentru anul școlar 2024-2025, observăm o valoare de 10,61%. Plecarea ambilor părinți lasă copilul fără nicio figură centrală de atașament, generând efecte mult mai profunde decât în cazul familiilor unde un părinte rămâne acasă.

Variabila *familie monoparentală* care pleacă la muncă în străinătate, în anul școlar 2022-2023 reprezintă 12,63%, anul școlar 2023-2024 înregistrează o raportare de 20,30%, în timp ce anul școlar 2024-2025 are o reprezentare apropiată valoric, cu un procent de 18%. Plecarea unicului susținător într-o familie monoparentală amplifică vulnerabilitatea copiilor, aceștia pierzând singurul punct de referință afectivă directă.

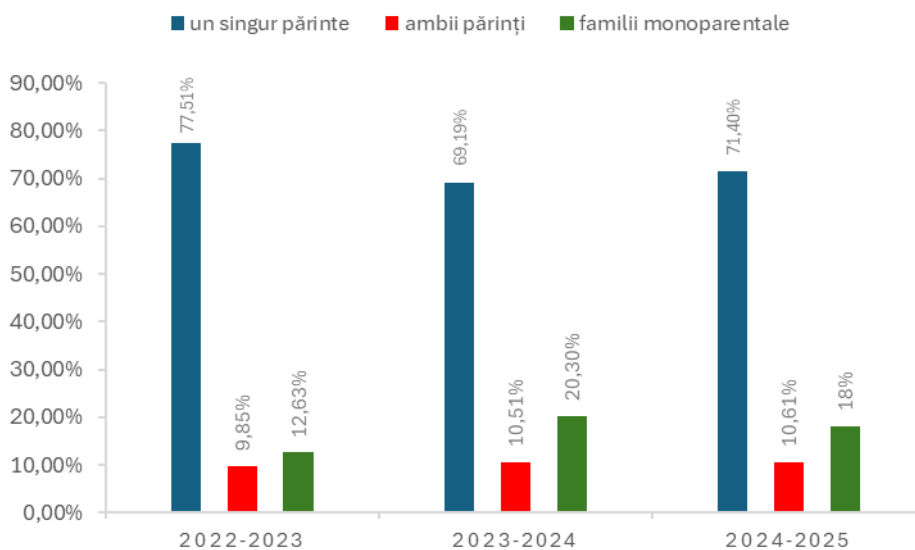

Fig. 1.3 Distribuția procentuală a elevilor funcție de numărul membrilor plecați la muncă în străinătate, comparativ pe ultimii trei ani școlari

Dacă facem o analiză după criteriul mediului de proveniență, observăm că, la nivelul județului Iași, avem un număr important mai mare de părinți plecați la muncă în străinătate pentru familiile cu un singur părinte plecat, indiferent de specificul mediului, rural ori urban, față de cel al familiilor de tip monoparental, sau la nivelul familiilor nucleare, de tip tradițional în care ambii părinți să fie plecați.

Se constată în același timp, o incidență mărită a plecării părinților pentru elevii din *ciclul gimnazial* pentru toți anii școlari luați în analiză – 33,76% / 35,21% / 35,69%, în timp ce pentru celelalte două paliere de analiză avem valori apropiate: *ciclul primar* – 28,66% / 32,99% / 33,42%, fapt ce reprezintă un fenomen îngrijorător pentru acest segment de vârstă când copilul în devenire are nevoie de susținerea continuă și îndrumarea părinților săi; la *nivel liceal și profesional* observăm o plecare procentuală asemănătoare și de constanță internă de 27,18% / 29,46% / 30,89%.

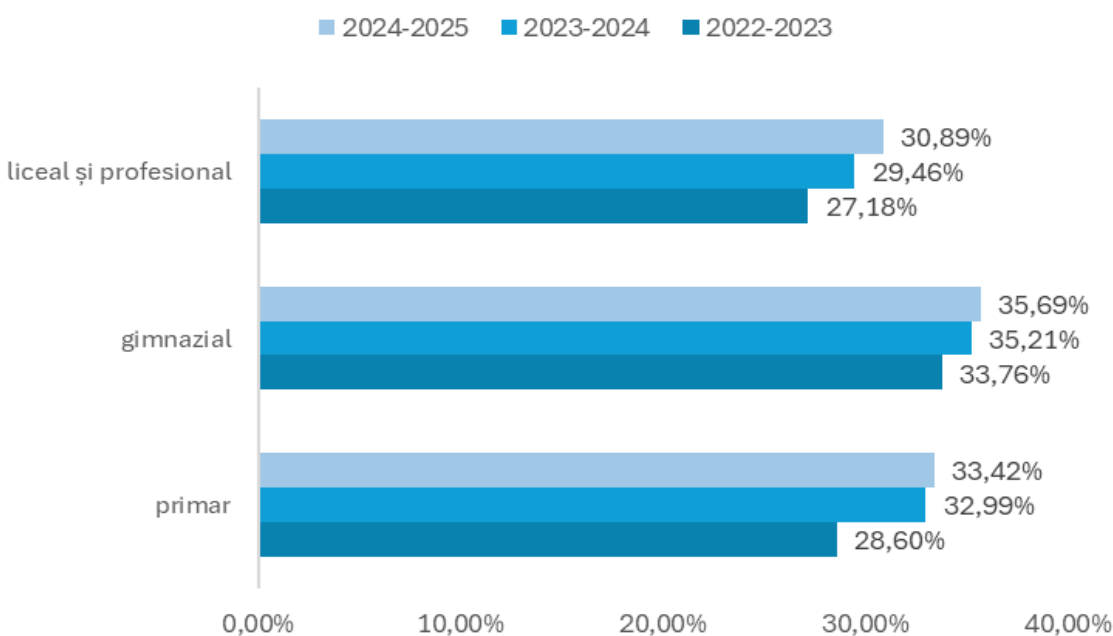

Fig. 1.4 Elevi cu părinți plecați la muncă în străinătate, pe nivel de învățământ, comparativ pe ultimii trei ani școlari

II. Elevi remigranți

Există o categorie specială de elevi, cei care se întorc din străinătate după parcurgerea cursurilor acolo pentru o anumită perioadă de timp. Acești copii întâmpină, de cele mai multe ori, probleme de adaptare la programa de studiu din țara noastră, la stilul și modalitatea concretă de organizare și desfășurare a activității didactice, la ritmul de lucru și calitatea cerințelor educaționale specifice, cuantumul cantitativ și calitativ al sarcinilor de lucru etc, dar se află și în diverse situații de dificultate din punct de vedere relațional.

Această categorie de elevi trebuie tratată cu toată atenția de către cadrele didactice care lucrează la clasă, iar unii dintre ei ar putea avea nevoie de un program de readaptare/ integrare personalizat.

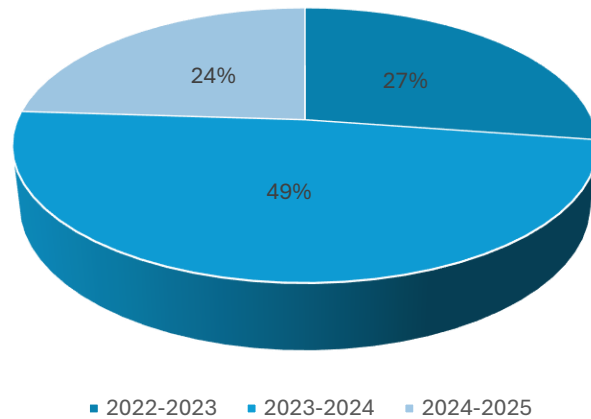
TABEL II.1. Distribuția numerică și procentuală a elevilor întorși din străinătate, pe niveluri de învățământ

item niv. de învățământ	Primar	Gimnazial	Liceal și Profesional	TOTAL FINAL
an școlar 2022-2023	152 (53,15%)	87 (30,42%)	47 (16,43%)	286 (100%)
an școlar 2023-2024	170 (33,40%)	254 (49,90%)	85 (16,70%)	509 (100%)
an școlar 2024-2025	133 (52,99%)	79 (31,47%)	39 (15,54%)	251 (100%)
TOTAL copii/ elevi întorși din străinătate 2022-2025	455 (43,50%)	420 (40,15%)	171 (16,35%)	1046 (100%)

Din tabelul II.1 rezultă că, pentru cei trei ani școlari luați în analiză, avem un total raportat la nivelul județului Iași de 1046 de situații de elevi ce se reîntorc din străinătate să studieze în învățământul românesc, din care sunt distribuiți la nivelul ciclului primar 43,50% situații, cel gimnazial 40,15%, iar nivelul liceal și profesional întrunește doar 16,35% cazuri raportate.

Dominanța reînscrierilor în zona învățământului primar oferă șansa recuperării dificultăților întâmpinate de elevii ce se reînscriu în sistemul de învățământ românesc, dată fiind vârsta fragedă și plasticitatea acesteia, condiția fiind cea a identificării situațiilor și a abordării imediate și în echipă complexă (acolo unde este cazul) a acestora din partea cadrelor didactice. Vârsta elevului rămâne foarte importantă în ceea ce privește șansele acestuia de recuperare și readaptare rapidă și eficientă la specificul educațional local; cu cât copilul are o vârstă mai mică și o perioadă mai redusă de ședere în străinătate, șansele lui recuperatorii sunt mai mari, atât sub aspect calitativ, cât și temporal.

Principalele provocări țin de barierele lingvistice și terminologice în sensul în care mulți elevi întâmpină dificultăți la limba și literatura română, mai ales dacă au fost școlarizați exclusiv în alte limbi, dificultăți generate de diferențe de cultură școlară (adaptarea de la sisteme educaționale mai deschise sau mai flexibile la rigoarea și disciplina sistemului românesc poate fi dezamăgitoare sau chiar stresantă pentru elevi), dar și integrarea socio-emoțională (copiii ar putea experimenta sentimentul de a nu aparține niciunui loc, ceea ce afectează performanța academică și starea de bine a acestora).

Fig. 11.1 Elevi întorși din străinătate, comparativ pe ultimii trei ani școlari

III. Concluzii

Subiectul copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate a suscitat mereu interesul cercetărilor diverse, adesea au fost numiți în literatura de specialitate „copii rămași acasă” sau left-behind children; această tematică fiind intens studiată în mediul academic românesc, în special în zona specializărilor sociologie, psihologie și asistență socială. Au apărut astfel pe piața publicațiilor de specialitate numeroase teze de doctorat și studii universitare reprezentative: a fost studiat comportamentul infracțional (ex: teza de doctorat a LF Cătăraș, Univ. „Al. I. Cuza” din Iași ce analizează legătura dintre migrația părinților și riscul de comportament antisocial sau delincvență în rândul minorilor); a fost studiat impactul emoțional și reziliența (cercetarea lui T. Csaba Blaboli a Univ. de Vest din Timișoara care se concentrează pe rolul bunicii ca îngrijitori și pe dezvoltarea rezilienței emoționale la acești copii); efectele psihologice ale plecării părinților la muncă în străinătate (lucrarea C. Balan, Univ. din București care explorează specific „efectele psihologice ale migrației asupra adolescenților”, evidențiind vulnerabilitățile specifice acestei etape de dezvoltare; s-a studiat și zona dedicată integrării și acordării de suport școlar; studiul coordonat de V. Rotilă de la Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați ne oferă o perspectivă largă asupra impactului social și a nevoii de intervenție la nivelul școlii.

În ceea ce privește articolele științifice și resursele academice, au fost abordate drept teme principale de cercetare bunăstarea subiectivă (studiu amplu publicat de Bălțătescu et al în 2023, în jurnale internaționale care demonstrează niveluri scăzute de satisfacție față de viață și școală, cu o vulnerabilitate mai mare în rândul fetelor); performanța școlară a fost abordată în articolul „Out of sight, out of mind?” unde se analizează impactul migrației asupra notelor elevilor, sugerând că efectele pozitive pe termen scurt (datorate veniturilor) se transformă adesea în efecte negative pe termen lung din cauza absenței supravegherii; protecția juridică reprezintă un alt subiect studiat, de exemplu în articolul lui Adrian Nicolescu (2017) publicat în Social Sciences and Education Research Review sunt discutate obligațiile serviciilor de asistență socială în monitorizarea acestor cazuri.

Cercetările academice privind copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate gravitează în jurul câtorva cadre teoretice majore, care explică de ce absența fizică a părintelui produce efecte atât de diverse: teoria atașamentului a lui John Bowlby, este cea mai utilizată lentilă teoretică; ea susține că separarea prelungită de figura principală de atașament (mama sau tatăl) poate duce la „anxietate de separare” și la dezvoltarea unui atașament nesigur/ evitant, cu impact direct asupra

copilului care poate percepe plecarea ca pe un abandon, ceea ce îi afectează capacitatea de a forma relații sănătoase la vârsta adultă.

De asemenea, teoria capitalului social promovată de James Coleman sugerează că migrația creează un paradox (deși crește capitalul financiar al familiei, remitențele, erodează în același timp capitalul social, interacțiunea părinte-copil, îndrumarea, monitorizarea; lipsa „capitalului social familial” explică de ce acești copii pot avea note mai mici sau probleme de disciplină, în ciuda faptului că au resurse materiale mai bune.

Întâlnim, drept abordare modernă, conceptul de „familii transnaționale” sau „maternitate la distanță” printr-o teorie ce stipulează că familia nu se destramă, ci se reconfigurează în spațiul digital; s-a studiat aici cum tehnologia (apeluri video, WhatsApp) încearcă să suplinească prezența fizică; astfel apare conceptul de „parenting digital”, unde controlul părintelui se exercită prin ecrane, ceea ce poate genera tensiuni sau o comunicare superficială.

De asemenea, teoria rezilienței stipulează faptul că nu toți copiii sunt afectați negativ în mod egal; ea își propune să studieze factorii care îi ajută pe copii să se adapteze: rolul bunicilor, suportul școlii sau temperamentul individual (ex: identifică bunicul ca „figură de reziliență” care poate amortiza șocul plecării părinților). Teoria privării relative studiază ideea conform căreia copiii se compară cu colegii lor care au părinții acasă; chiar dacă primesc cadouri scumpe sau bani, sentimentul de „lipsă” este exacerbă de contextul social imediat (serbări școlare, sărbători religioase, zile de naștere etc).

IV. Măsurile de intervenție

Măsurile de intervenție ar putea fi structurate pe trei paliere critice: legislativ/administrativ, educațional și psihosocial.

Intervențiile la nivel școlar pleacă de la ideea că școala este principalul „filtru” de detectare a problemelor. Măsurile ar putea include identificarea proactivă (profesorii având obligația de a raporta cazurile de neglijare sau scădere a randamentului școlar către serviciile sociale, conform H.G. 691/2015); programe de tipul „Școală după Școală” care oferă un mediu structurat pentru teme și socializare, reducând timpul petrecut de copil singur sau nesupravegheat; de asemenea, consilierea de grup: facilitarea unor grupuri-suport unde copiii pot interacționa cu alți colegi aflați în aceeași situație, normalizând experiența lor emoțională.

Sprijinul psihosocial și emoțional ar putea fi acordat prin centrele de zi (ex: organizații precum Salvați Copiii România au creat centre specializate unde copiii beneficiază de pregătire școlară, masă caldă și consiliere psihologică gratuită); instruirea îngrijitorilor prin programe destinate bunicilor sau rudelor (care sunt adesea depășiți de noile tehnologii sau de cerințele școlare actuale) pentru a-i ajuta să gestioneze autoritatea și comunicarea cu copiii; menținerea legăturii cu părinții și stimularea comunicării de calitate, axată pe suport emoțional, nu doar pe verificarea notelor sau a cheltuielilor.

Măsurile administrative și juridice ar putea fi centrate pe delegarea autorității părintești ca și măsură legală esențială prin care o rudă primește dreptul de a semna acte medicale sau școlare. Fără această procedură realizată prin Instanța de Tutelă, copilul este blocat juridic în situații de urgență; monitorizarea la domiciliu: ar putea avea loc vizite periodice ale asistenților sociali de la nivelul primăriilor pentru a evalua condițiile de locuit și starea de sănătate a copilului.

În ceea ce privește situația copiilor remigranți, principala soluție vine din colaborarea permanentă dintre cadrele didactice și părinți/ tutori, fiind instaurat un parteneriat autentic școală-familie (comunicarea constantă între profesori și părinți este esențială pentru a ajuta copilul să își găsească locul în noul mediu; monitorizarea progresului și identificarea timpurii a lacunelor

cognitive și a barierelor atitudinale), apelarea la profesorii-consilieri școlari pentru a gestiona anxietatea legată de schimbare și participarea la activități de consiliere individuală și de grup în vederea facilitării unei adaptări eficiente; foarte importantă este valorificarea experienței școlare a elevilor într-un alt sistem de învățământ, dar și a celei culturale în cadrul orelor de dirigenție sau în cadrul activităților extracurriculare pentru a determina creșterea încrederii în sine și pentru a consolida motivația pentru performanță; activități dedicate ruperii barierei lingvistice prin ore intensive de dezvoltare a vocabularului, dar și activități de terapie logopedică pentru îmbunătățirea pronunției și stimularea decodării corecte etc (mulți copii reveniți nu vorbesc limba română la un nivel academic suficient pentru a urma cursurile obligatorii, având nevoie de cursuri intensive de limbă română).

Un suport relevant îl constituie platformele de resurse: portalul CopiiSinguriAcasa.ro (unde se regăsesc ghiduri juridice și sfaturi psihologice atât pentru părinții plecați, cât și pentru cei rămași acasă) sau site-ul ANPDCA (<https://copii.gov.ro/1/campanie-de-informare-destinata-parintilor-care-muncesc-in-strainatate-si-persoanelor-in-grija-carora-au-ramas-copiii>) sau ResearchGate (cautând termenii „children left behind Romania” pentru studii recente peer-reviewed).